

Memo

Aan:	VVD-fractie
Cc:	Gemeenteraad Oude IJsselstreek
Van:	College van Burgemeester en Wethouders
Datum:	14 februari 2020
Kenmerk:	zaaknr. 71888
Onderwerp:	Beantwoording vragen/ inlichtingen VVD d.d. 5 februari 2020

Ingevolge artikel 33 en 34 van het reglement van orde zijn door de VVD-fractie een vragen gesteld en zijn inlichtingen gevraagd. Hierbij ontvangt u, conform het reglement van orde, de beantwoording hiervan binnen de gestelde termijn.

Uw vragen/inlichtingenverzoeken zijn naar hun strekking in twee categorieën onder te verdelen.

1. Het proces van de beoordeling van het toezicht door de Provincie over de programmabegroting 2020-2023 en het besluit hierover door Gedeputeerde Staten.
2. De financiële aspecten binnen het Sociaal Domein in relatie tot de begroting.

Gezien de samenhang tussen de vragen c.q. inlichtingenverzoeken binnen deze twee categorieën, zullen we deze dan ook integraal beantwoorden. Wij beantwoorden daarmee zowel de vragen als de verzoeken om inlichtingen, waarmee het geheel binnen 10 dagen (termijn inlichtingen) aan uw fractie en de raad is aangeleverd.

Ad 1. Vragen/inlichtingen ten aanzien van het proces en beoordeling Provincie.

Het is gebruikelijk dat het college na ontvangst van de begrotingsbrief van de provincie, binnen enkele weken een reactie aan de raad geeft op de begrotingsbrief in de vorm van een memo. Hierin hadden wij onder andere onderstaande informatie gegeven en wellicht al een aantal van uw vragen kunnen ondervangen.

Oordeel Provincie

Op 4 februari is de begrotingsbrief van Gedeputeerde Staten aan de gemeenteraad verzonden. De inhoud van deze begrotingsbrief sluit volledig aan met onze bevindingen en de informatie die wij als college met uw raad hebben gedeeld; zowel inhoudelijk in de programmabegroting als tijdens de begrotingsbehandeling.

De Provincie geeft aan dat:

- a) de begroting 2020 niet sluitend is, de volgende jaren zijn dit wel. Waarmee we onder repressief toezicht (de minst belastende vorm) staan.
- b) monitoren van de taakstelling sociaal domein een belangrijk aandachtspunt is.

Uw veronderstelling van een mogelijke vorm van tussentijdse toetsing is niet juist. Er zijn maar twee vormen van toezicht volgens de Gemeentewet, preventief of repressief toezicht. Een tussenvorm of een tijdelijke vorm bestaat niet. Het besluit tot repressief toezicht door de Provincie is dan ook definitief voor het jaar 2020.

In het gemeenschappelijk toezichtkader van de Provincies wordt dit nader toegelicht:

'Nadat de benodigde documenten zijn aangeleverd, vormt de toezichthouder zich een oordeel over het structurele en reële begrotingsevenwicht. Dit doet hij met behulp van een toetspuntenlijst (pag. 13 toezichtkader). De toetspuntenlijst geeft, aan de hand van een aantal vragen, de toezichthouder inzicht of er sprake is van structureel en reëel evenwicht in het begrotingsjaar. Als de begroting aan alle criteria in de toetspuntenlijst voldoet, 'valt die door de zeef' en is er altijd sprake van het repressieve toezichtregime. Voldoet de begroting niet aan alle criteria, dan vindt verder onderzoek plaats. Op basis van dit verdere onderzoek wordt de vorm van toezicht voor het komende begrotingsjaar bepaald. Op basis van aanvullende informatie kan geoordeeld worden dat het begrotingsjaar (alsnog) structureel en reëel in evenwicht is. Of er kan geoordeeld worden, dat het voldoende aannemelijk is dat het structureel en reëel evenwicht in uiterlijk de laatste jaarschijf van de meerjarenraming tot stand zal worden gebracht. In beide gevallen is er sprake van repressief financieel toezicht.'

In ons geval is er sprake van een structureel en reëel evenwicht in uiterlijk de laatste jaarschijf, wat leidt tot repressief toezicht.

Zie hiervoor de passage in de brief van Gedeputeerde Staten:

'Toezichtvorm

De begroting 2020 is naar ons oordeel niet structureel en reëel in evenwicht, maar dit evenwicht wordt in de meerjarenraming hersteld. Uw gemeente voldoet aan de voorwaarden van de Gemeentewet voor repressief toezicht. Wij hebben daarom besloten uw gemeente voor het jaar 2020 onder repressief toezicht te stellen. Dit is de minst belastende vorm van toezicht.'

Proces

Zoals sinds jaar en dag gebruikelijk, is er communicatie en correspondentie met de Provincie rond de begroting en de begrotingscyclus. Met betrekking tot de voorjaarsnota is er overleg met de Provincie. Rond de beoordeling van de begroting door de Provincie zijn er meerdere contactmomenten, zodat de Provincie haar oordeel goed kan vellen. Er zijn verschillende ambtenaren betrokken bij het beantwoorden van de vragen van de Provincie en het ondersteunen van de verantwoordelijke portefeuillehouder in de gesprekken met de Provincie. De uitkomsten van de gesprekken dragen bij aan het oordeel van de Provincie, zoals deze op 4 februari 2020 aan de raad is verzonden. Er zijn dus wel degelijk ook gesprekken tussen de Provincie en de Portefeuillehouder financiën (waar zoals gebruikelijk ambtelijke ondersteuning bij aanwezig is). De portefeuillehouder en college zijn uiteraard verantwoordelijk.

Tevens hebben we met de Provincie regelmatig contact over de transformatie sociaal domein. Dit betreft dan bijvoorbeeld het delen van relevante informatie die in de raad ook bekend is gemaakt. Zoals de openbare informatie die in de commissie MO van donderdag 6 februari jl. is besproken over de stand van zaken sociaal domein. Hiermee voldoen we aan het verzoek van Gedeputeerde Staten om hen tijdig mee te nemen in de ontwikkelingen en het inzichtelijk maken van het verloop van de maatregelen. Dergelijke procesafspraken tussen de gemeente en Gedeputeerde Staten geschiedt onder verantwoordelijkheid van het college. Het is niet aan de raad om te bepalen op welke wijze wij communiceren met de Provincie. We houden de Provincie op de hoogte van onze stappen, zoals we dit ook met uw raad doen.

De stappen rondom het traject uittreding en uitvoering Participatiewet nemen wij conform het advies van onze huisadvocaat. Welk advies is bevestigd in het door de raad aangevraagde second opinion.

Ter informatie zijn bijgaand de volgende documenten bijgevoegd:

- Vragen Provincie n.a.v. de begroting (zoals elk jaar gebruikelijk)
- Beantwoording vragen van Provincie door de gemeente.
- Aan de Provincie geleverde bijlagen. Deze bijlagen zijn allen ook in een eerder moment aan de raad(scommissie) ter informatie verzonden.
- Gemeenschappelijk Toezichtkader van de Provincie.

Ad 2. Financiële aspecten Sociaal Domein

Op donderdag 6 februari jl. is in de commissie MO de laatste stand van zaken van het sociaal domein besproken. Hierin is medegedeeld dat over 2019 er ruim 4 mln minder tekort is te verwachten ten opzichte van eerdere schattingen. Deze besparingen zijn inmiddels concreet gemaakt. Hiermee zijn we goed op koers om de besparingen te behalen.

Mocht het gestelde financiële doel desondanks onder druk komen staan, ondernemen we hierop actie op dezelfde wijze zoals we al jaren doen bij alle financiële ontwikkelingen in het lopende jaar van de begroting. Met de 1^e en 2^e berap wordt de financiële stand van zaken over het lopende jaar weergegeven. Het is daarbij gebruikelijk dat wij de begroting wijzigen naar aanleiding van de 2^e berap. Mocht er specifiek aanleiding toe zijn, dan kan de begroting ook met de 1^e berap worden gewijzigd. Afhankelijk van het moment wanneer de hoogte van de kosten van de uittrekking redelijkerwijs in te schatten zijn, kan er een voorziening worden getroffen.

Als blijkt dat er financiële ontwikkelingen zijn die meerjarig effect hebben, in positieve dan wel negatieve zin, dan wordt dit meegenomen in de voorjaarsnota en begroting. Dit geldt ook voor nieuwe financiële ontwikkelingen. Op basis van de hieruit voortvloeiende financiële stand van zaken sturen we in de begroting hierop bij met besparingen of bijstellingen, zodat de begroting volgens de regels van de Provincie sluitend is.

We willen u nogmaals aangeven dat de kosten voor uitvoering van de Participatiewet, ook vanuit onze nieuwe werkwijze, al zijn meegenomen in onze programmabegroting. Dit zijn de reguliere kosten (going concern) die nu aan Laborijn worden betaald voor uitvoering van de Participatiewet. Uitgangspunt voor de toekomstige uitvoering is dat we het in elk geval doen binnen de budgetten die we hiervoor in onze gemeentebegroting hebben opgenomen. Daarnaast verwachten we kosten te besparen, door meer uitstroom naar werk en slimme verbindingen met een efficiëntere uitvoering, zoals in de businesscase is voorgelegd. Met de Provincie is dit ook besproken. Het belangrijkste aandachtspunt hierin is dat deze kosten nog niet concreet inzichtelijk zijn gemaakt op basis van de nieuwe uitvoering. Er is geen sprake van extra kosten, maar enkel om het inzichtelijk maken van de kosten. Met de Provincie is afgesproken om dit waar mogelijk in de voorjaarsnota en in elk geval in de begroting 2021 inzichtelijk te maken.

De accountant oordeelt in principe nooit over onze begroting. Dat is niet hun rol. Wij zijn nu met de accountant in het proces rondom de jaarstukken 2019. In overleg met de accountant wordt bezien of er over 2019 nog een voorziening rondom de uitredingskosten moet worden opgenomen. Conform de BBV moet een voorziening gevormd worden als er sprake is van verplichtingen en verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten. Afhankelijk van het moment waarop er een redelijke inschatting kan worden gemaakt, kan er een voorziening getroffen worden die nog over het jaar 2019 meegenomen wordt, dan wel in 2020 wordt gevormd. In het laatste geval, wordt dit (afhankelijk van het tijdstip) via de berap of in de jaarrekening meegenomen.

Via de begroting van Laborijn is de raad volledig meegenomen in de uitvoering van de taken, investeringsbehoeften et cetera voor 2020. Het jaar 2020 is nog volledig in uitvoering bij deze Gemeenschappelijke Regeling. De begroting 2020 van Laborijn is conform de reguliere werkwijze en wettelijke regels bij de raad voorgelegd om haar gevoelens kenbaar te maken en een eventuele zienswijze mee te geven aan de afgevaardigde van Oude IJsselstreek in het Algemeen Bestuur van Laborijn. De door u aangehaalde startnotitie is een dag na binnenkomst van uw vragen op 6 februari inmiddels behandeld in de commissie MO. De startnotitie heeft betrekking op het proces en de inhoudelijke kaders, conform de richtlijnen die zijn opgesteld hierover door de raad. De financiële kaders worden, waar relevant, meegenomen in de tussentijdse rapportages over het sociaal domein aan de raad en in elk geval in de voorjaarsnota en meerjarenbegroting.

Tot slot

Zoals eerder aangegeven, kunt u zoals gebruikelijk nog een memo van het college tegemoet zien, met onze reactie op de begrotingsbrief van Gedeputeerde Staten.

Hierop vooruitlopend kunnen we vast mededelen dat we trots zijn op een voorlopige stand van € 4 miljoen minder nadelig resultaat binnen het sociaal domein over 2019 ten opzichte van eerdere schattingen. Een resultaat waar we heel blij mee zijn, aangezien dit ontzettend belangrijk is voor onze begroting en onze sturing op het behalen van de maatregelen. De transformatie begint zijn vruchten af te werpen. Waarbij we niet kil saneren, maar uitgaan van onze visie en doen wat echt nodig is.